

Nagyteljesítményű mikrovezérlők

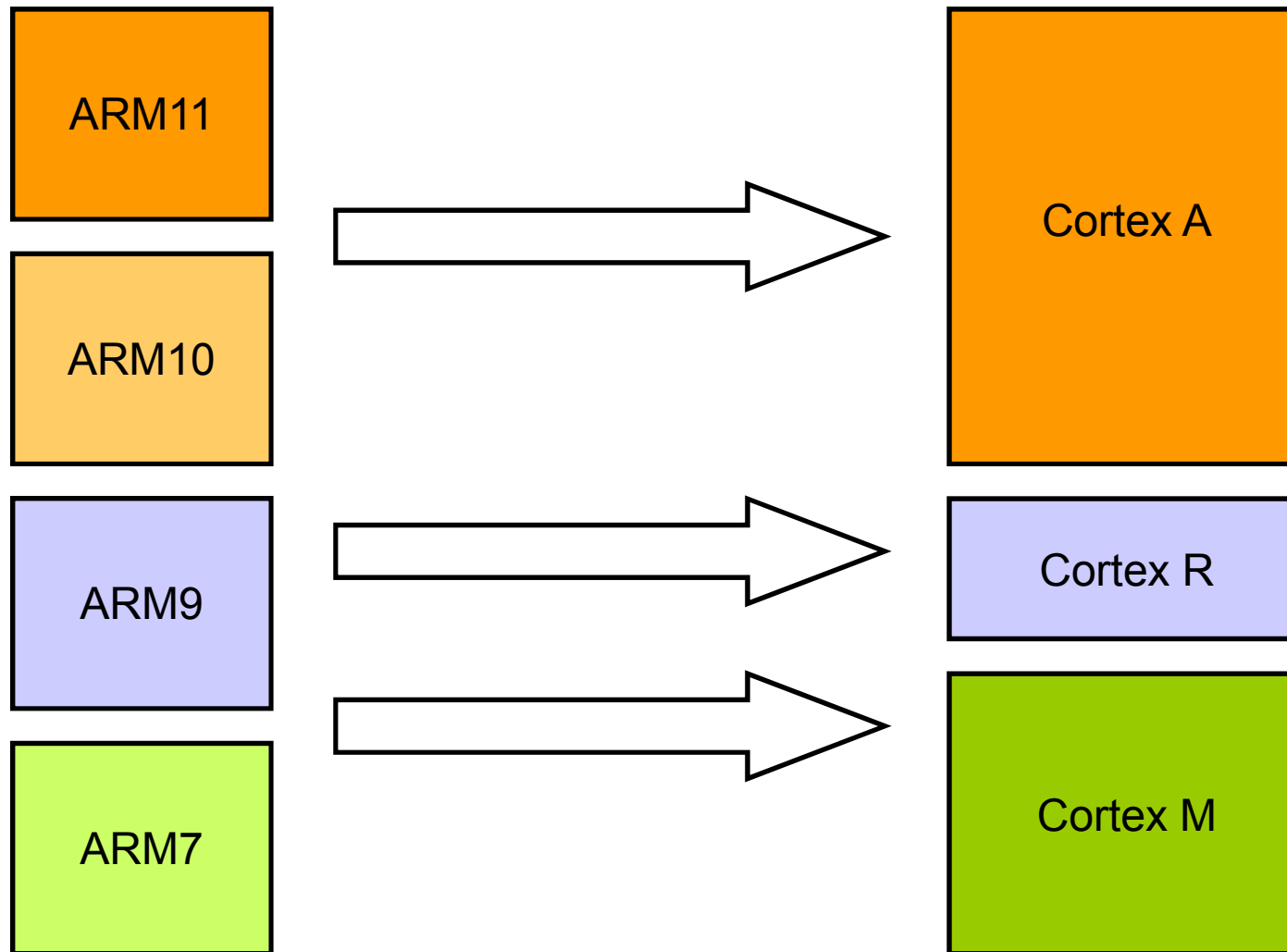
3. Cortex M3 mag

Scherer Balázs

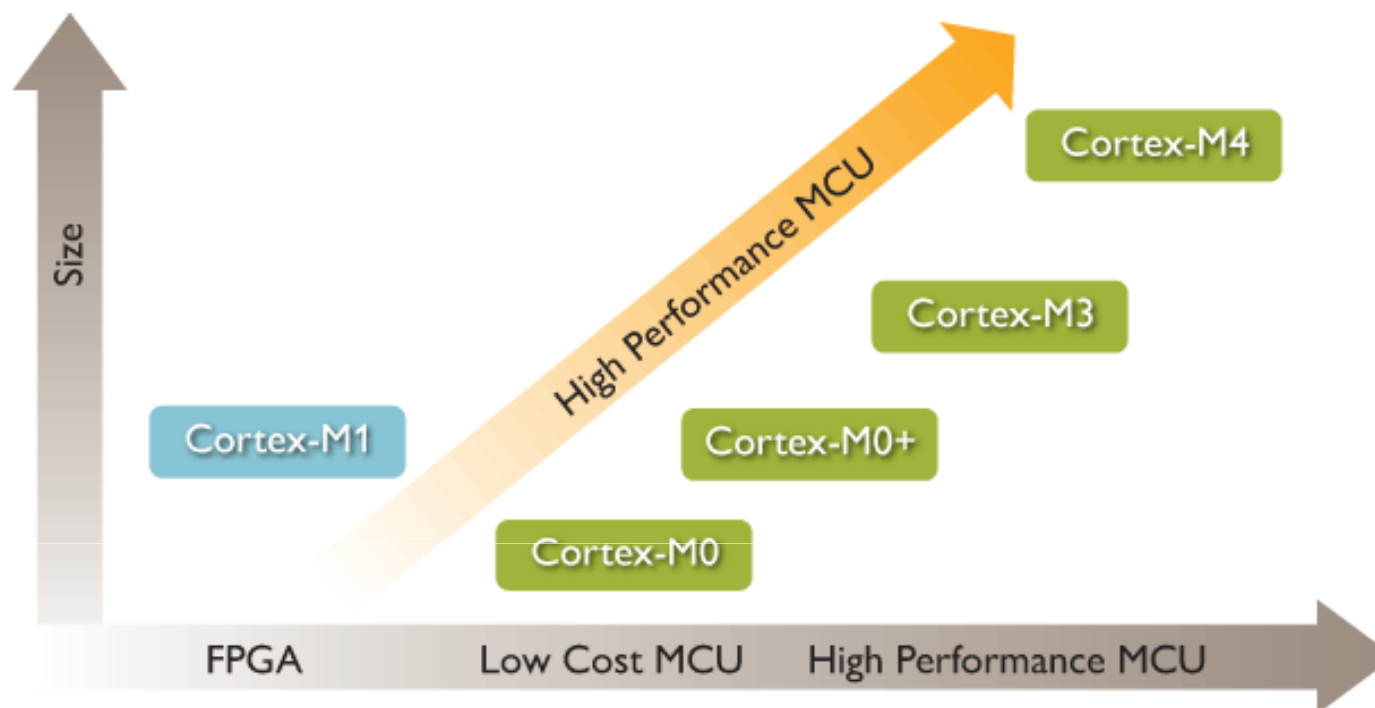

Méréstechnika és
Információs Rendszerek
Tanszék

ARM magok migrációja

ARM Cortex M (Mikrovezérlő) magok

- M0, M0+: Ultra low power
 - Nagyon egyszerű
 - 85mWatt/MHz
- M1: FPGA-ra optimalizált
- M3: Általános mikrovezérlő
 - 0,19mW/MHz
 - Max kb. 180MHz
- M4: DSP utasításokkal kibővített verzió

32 bites trendek 2003-2013

Flash [kbyte]

1024										
512										
256										
128										
64										
32										
16										
8										
4										
2										
1										
0,5										
	8	14-16	20	28-32-36	40-44-48	64	80-100	144	208	256

lábszám

A Cortex M3 mag

A Cortex M3 mag, és Cortex M3 processzor

Cortex M3 mag

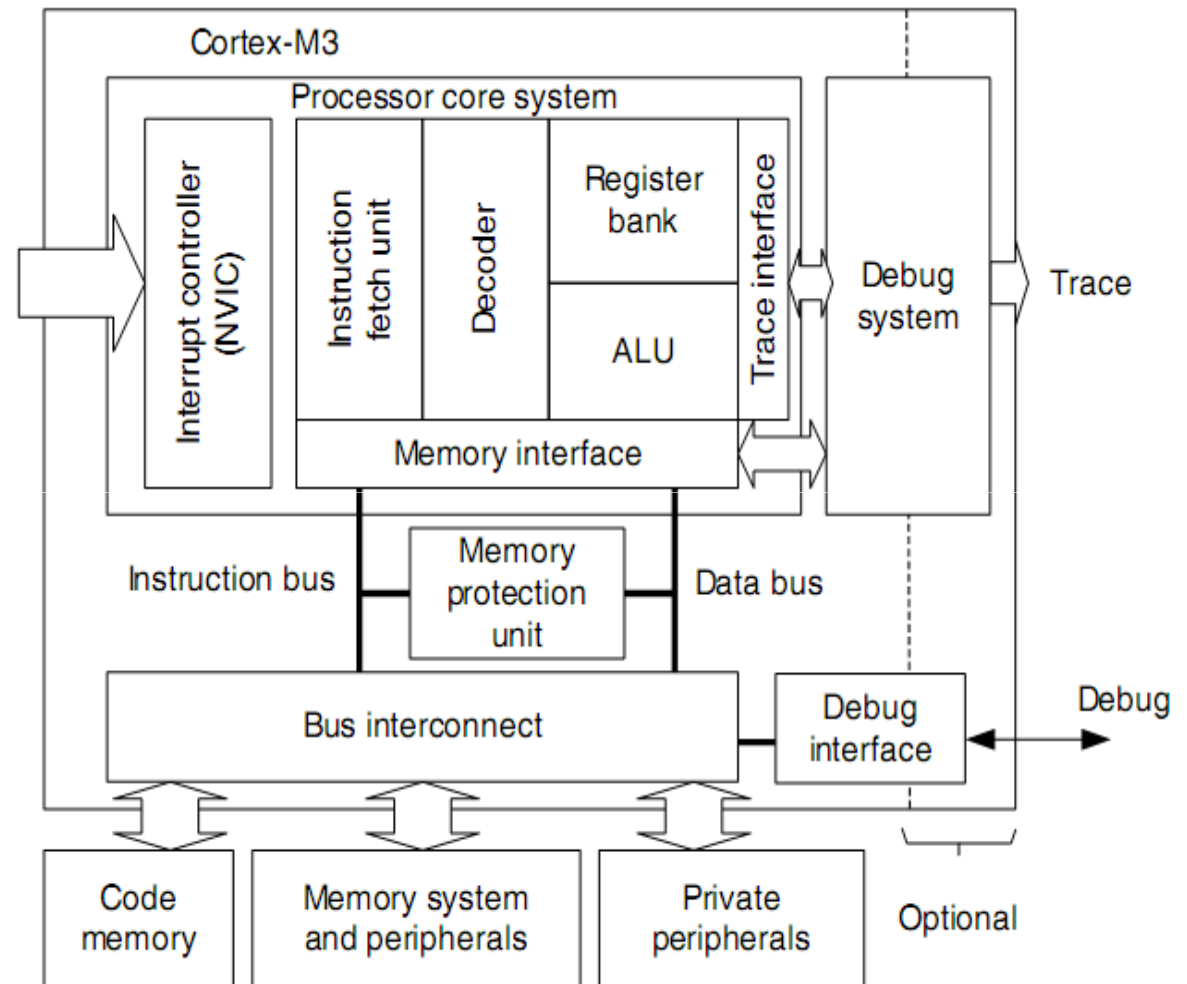
- ALU
- Instruction fetch unit
- Regiszter bank

Cortex M3 processzor

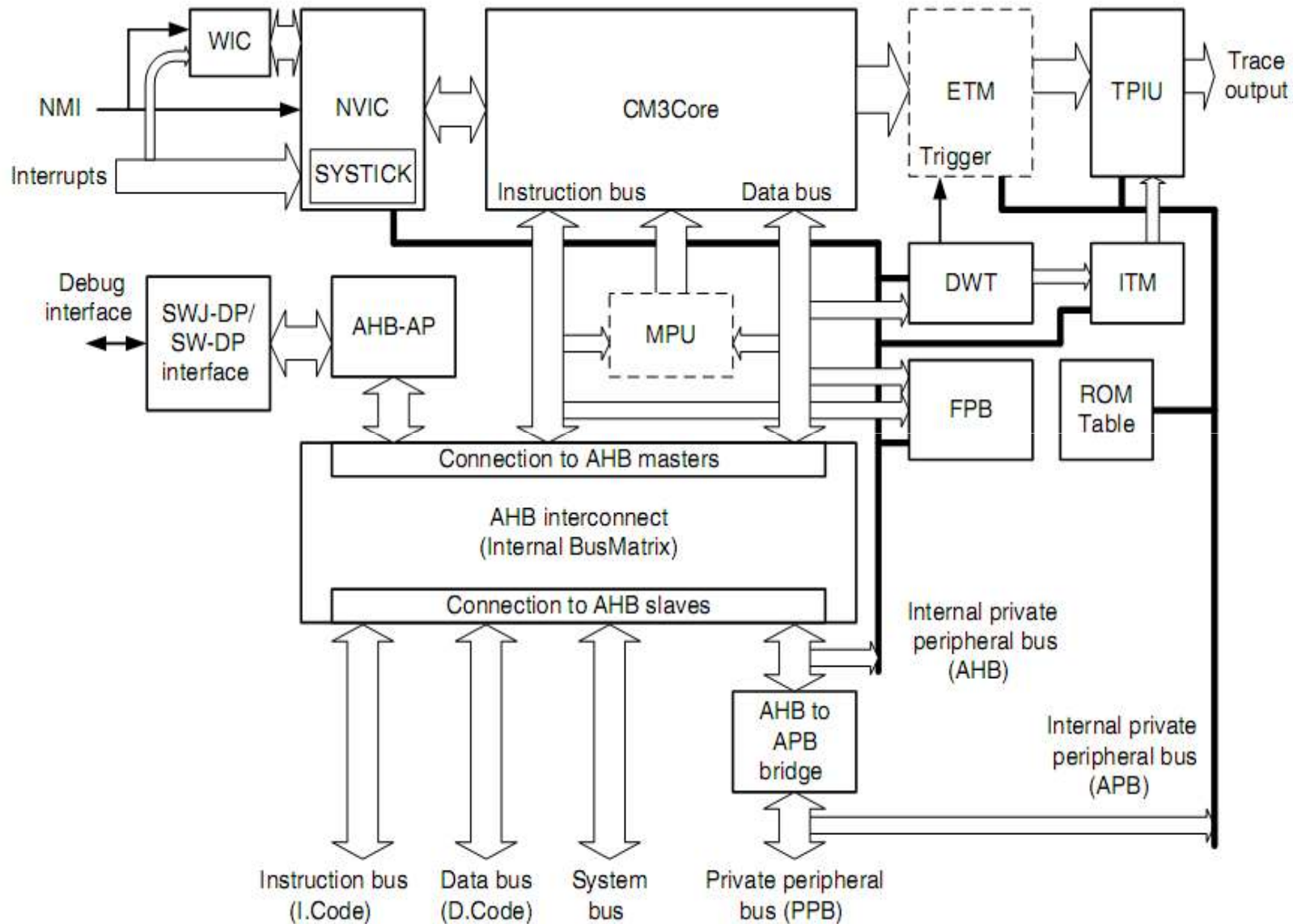
- Interrupt Controller
- Debug rendszer
- Bus Interconnect

Mikrovezérlő

- Perifériák
- Memória
- Órajel források

A Cortex M3 Részletes felépítése

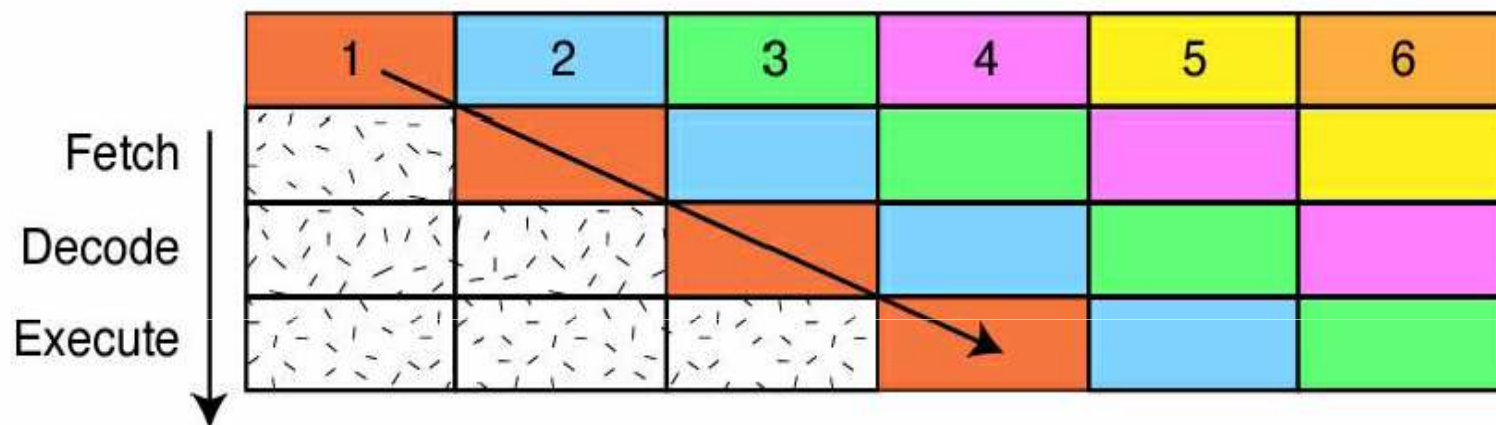
A Cortex M3 alapok

- ARMv7M Architektúra (Az ARM7 az ARMv4-es architektúrát használta)
- Harvard architektúra
 - Külön Utasítás és adat busz. Párhuzamos utasítás felhozást és adattárolást tesz lehetővé
- Thumb-2 Utasítás készlet, nincs külön ARM és Thumb mód
 - A Thumb2 16 és 32 bites utasításokat tartalmaz. Elég nagy kódsűrűséget eredményezve.
- Egyszerűbb programozó modell, mint az ARM7-nél
- Nagyobb teljesítményű utasítások

Utasítás végrehajtás és regiszterek

A Cortex M3 pipeline-ja

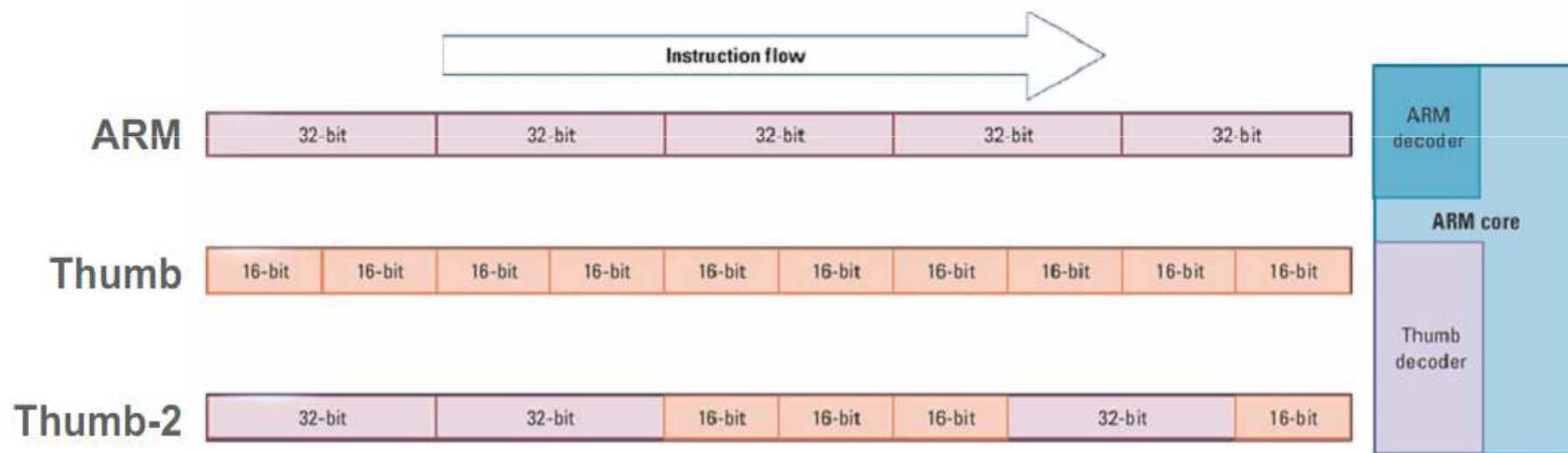
- Három lépcsős Pipeline

- Elágazás becslés: Feltételes ugrásnál mindkét iránynak az utasításait elkezd felhozni.
 - Jelentősen növeli a teljesítményt az ARM7-hez és ARM9-hez képest

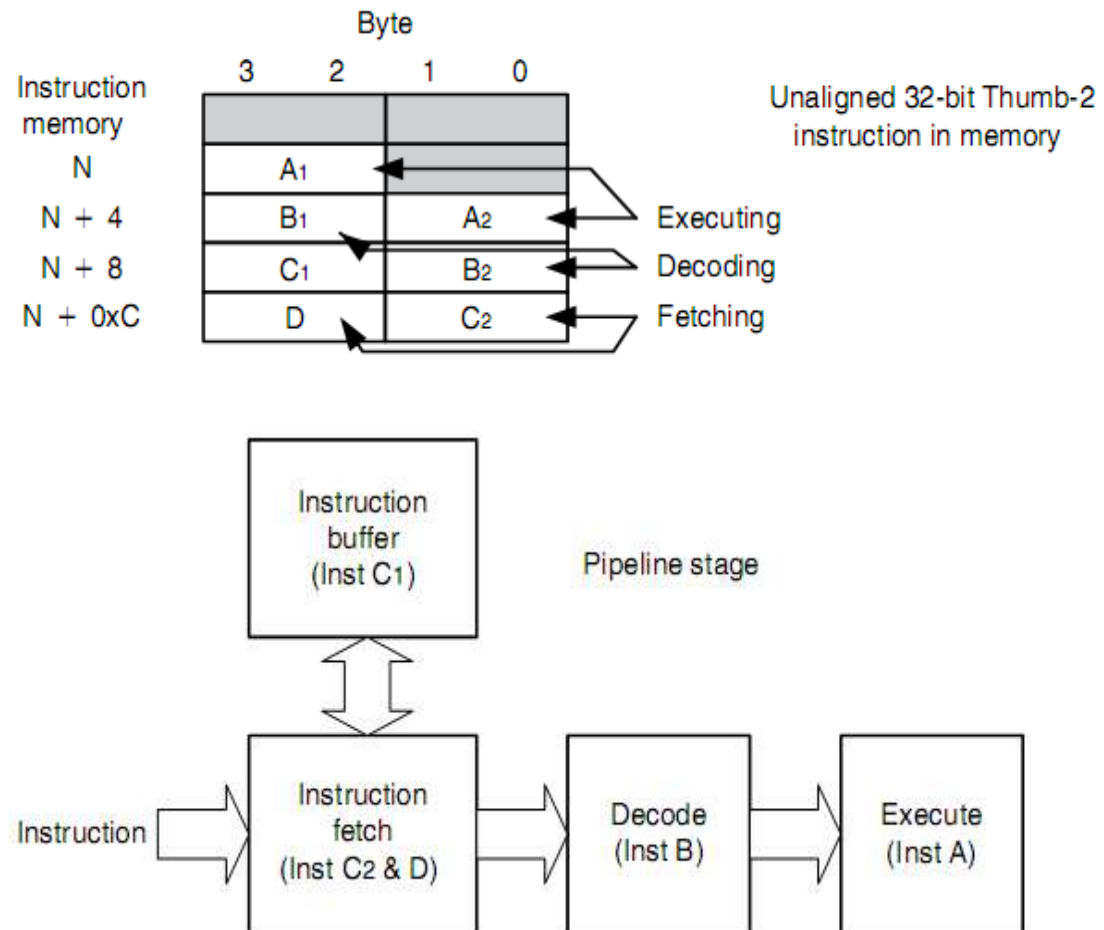
16 és 32 bites utasítások

- Nem minden ciklusban kell feltétlenül utasítást felhoznia a magnak

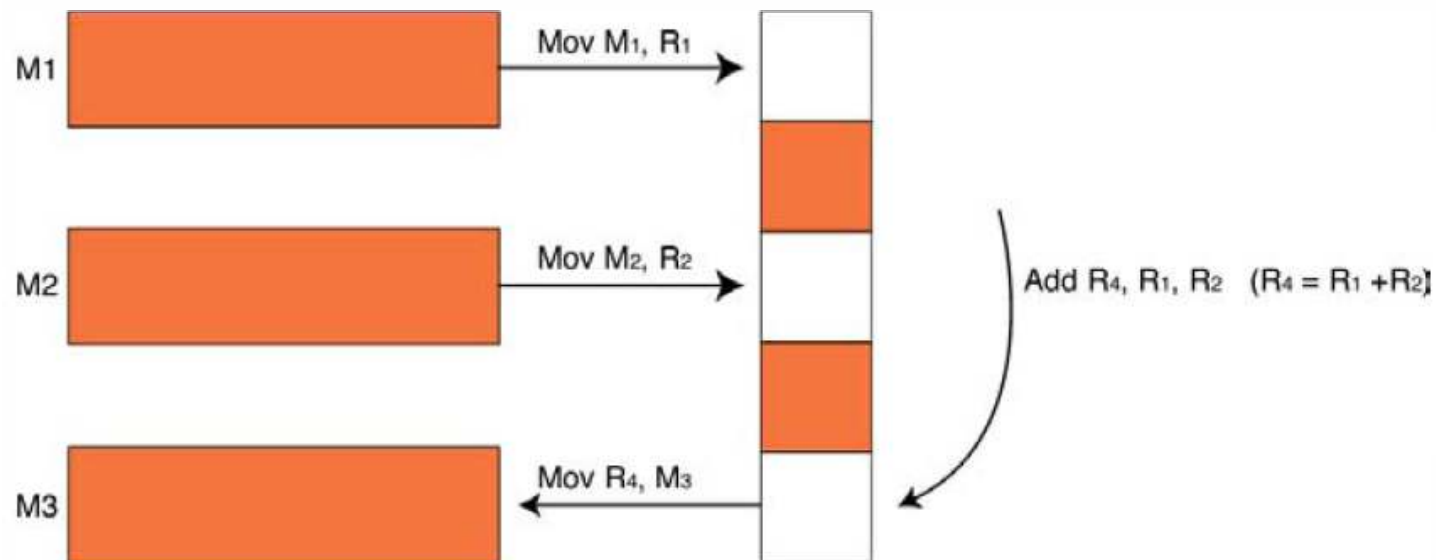
Pipeline részleteiben

- $PC = ADR + 4$
az utasítás
végrehajtásakor
(függetlenül attól,
hogy 16 bites, vagy
32 bites utasítások
vannak)
- Nem minden
ciklusban kell
feltétlenül utasítást
felhozni a magnak

A Cortex M3 programozói modellje

- Load and Store architektúra
 - Minden adatot először be kell mozgatni a memóriából a regiszterekbe. Utána lehet műveletet végrehajtani, majd a végén ki kell írni a műveletek eredményét a regiszterből a memóriába.
 - Semmi különbség az ARM7, ARM9-hez képest

A Cortex M3 regiszterei

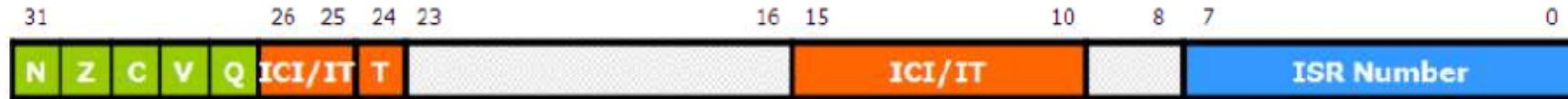
- 16 darab 32 bites regiszter

- Mint az ARM7, ARM9 esetében, itt is:
 - R13 a Stack pointer
 - R14 a link regiszter (visszatérési cím)
 - R15 a PC (utasítás számláló közvetlenül írható olvasható)
- Az R13 egy „bank”-olt regiszter, hogy a processzor két stacket használhasson a Process Stack-et és a Main Stack-et.

Extended program status register

- Az xPSR Nem része a regiszter banknak, csak speciális utasításokkal kezelhető

- Van 3 alias regisztere:
 - **APSR (Application PSR)** : Condition code flags (Negatív, Carry, Overflow, Saturated math overflow)
 - **IPSR (Interrupt PSR)**: Az aktuális megszakítás száma
 - **EPSR (Execution PSR)**,
 - T: Thumb state, mindig 1, nem lehet törölni.
 - IF-THEN field
 - Lehetőség van a Thumb2-ben egyszerű IF-THEN blokkokat megvalósítani
 - Interrupt continuable instruction field
 - PL a Load, Store multiple utasítások nem egy órajel alatt hajtódnak végre
 - A determinikus IT kezeléshez ezeket is meg kell szakítani
 - Ebben a részben tárolja a megszakított Load, Store multiple utasítás következő paramétereit

Egyéb speciális regiszterek

- PRIMASK: Megszakítás tiltás. 1 bites regiszter, ha be van kapcsolva, akkor csak a NMI és a Hardfault kivételek jutnak érvényre
- FAULTMASK: Hibajelzés tiltás. 1 bites regiszter, ha be van kapcsolva, akkor csak a NMI és az interruptok váltanak ki megszakítást a hibák nem.
- BASEPRI: A megadott érték alatti prioritású IT-eket tiltja.
- CONTROL: Stack használat megadása, Privilegizált mód megadása

Hozzáférési és működési módok

ARM7 Működési módok

System & User	FIQ	Supervisor	Abort	IRQ	Undefined
R0	R0	R0	R0	R0	R0
R1	R1	R1	R1	R1	R1
R2	R2	R2	R2	R2	R2
R3	R3	R3	R3	R3	R3
R4	R4	R4	R4	R4	R4
R5	R5	R5	R5	R5	R5
R6	R6	R6	R6	R6	R6
R7	R7_fiq	R7	R7	R7	R7
R8	R8_fiq	R8	R8	R8	R8
R9	R9_fiq	R9	R9	R9	R9
R10	R10_fiq	R10	R10	R10	R10
R11	R11_fiq	R11	R11	R11	R11
R12	R12_fiq	R12	R12	R12	R12
R13	R13_fiq	R13_svc	R13_abt	R13_irq	R13_und
R14	R14_fiq	R14_svc	R14_abt	R14_irq	R14_und
R15 (PC)	R15 (PC)	R15 (PC)	R15 (PC)	R15 (PC)	R15 (PC)

CPSR	CPSR	CPSR	CPSR	CPSR	CPSR
	SPSR_fiq	SPSR_svc	SPSR_abt	SPSR_irq	SPSR_und

The ARM7 CPU has six operating modes which are used to process exceptions. The shaded registers are banked memory that is "switched in" when the operating mode changes. The SPSR register is used to save a copy of the CPSR when the switch occurs

A Cortex M3 hozzáférési módjai

- A Cortex M3 kétféle hozzáférési módot specifikál
 - Privileged működés
 - Nevezik supervizor módnak is
 - Automatikusan ez aktív reset után
 - Kivétel, vagy interrupt hatására automatikusan ebbe lép a processzor
 - Minden processzor erőforráshoz hozzáférést biztosít
 - Unprivileged operation
 - Hívják felhasználói hozzáférési módnak is
 - Korlátozott hozzáférés
 - Néhány utasítás típus letiltva, például az xPSR-t manipulálók
 - Nem lehet a System Control Space (SCS) regiszterekhez hozzáférni. Ilyen például az NVIC (vektoros interrupt kezelő) és SysTick (Rendszer timer)

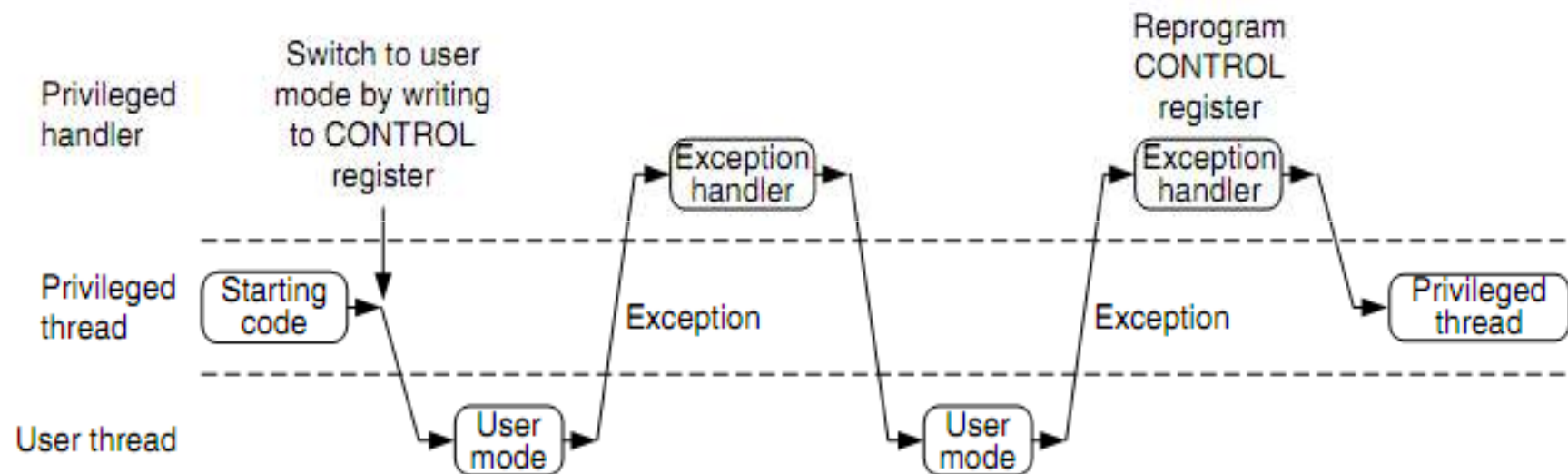
A Cortex M3 működési módjai

- Egyszerűsített két működési mód
 - Thread mód:
 - Normál működés
 - Lehet privilegizált, vagy nem privilegizált hozzáférésben
 - Ha átváltja magát nem privilegizáltba csak a Handler tudja visszaváltani
 - Handler mód:
 - Kivétel kezelés
 - Interrupt kezelés
 - Mindig privilegizált végrehajtás

A Cortex M3 stackjei

- Main stack
 - Operációs rendszer és a kivételek részére fenntartva
- Process stack
 - Elsősorban a thread mód számára (A Thread mód használhatja a Main stacket is. Szoftverben választható hogy a Thread mód a Main, vagy a Process stacket használja).
- A jól különválasztott stack biztosíthatja, hogy az alkalmazás nem tudja kilőni az Oprendszert, ez biztonságkritikus rendszereknél nagyon fontos.

Minta a privilégizált mód használatára

Hozzáférési működési módok

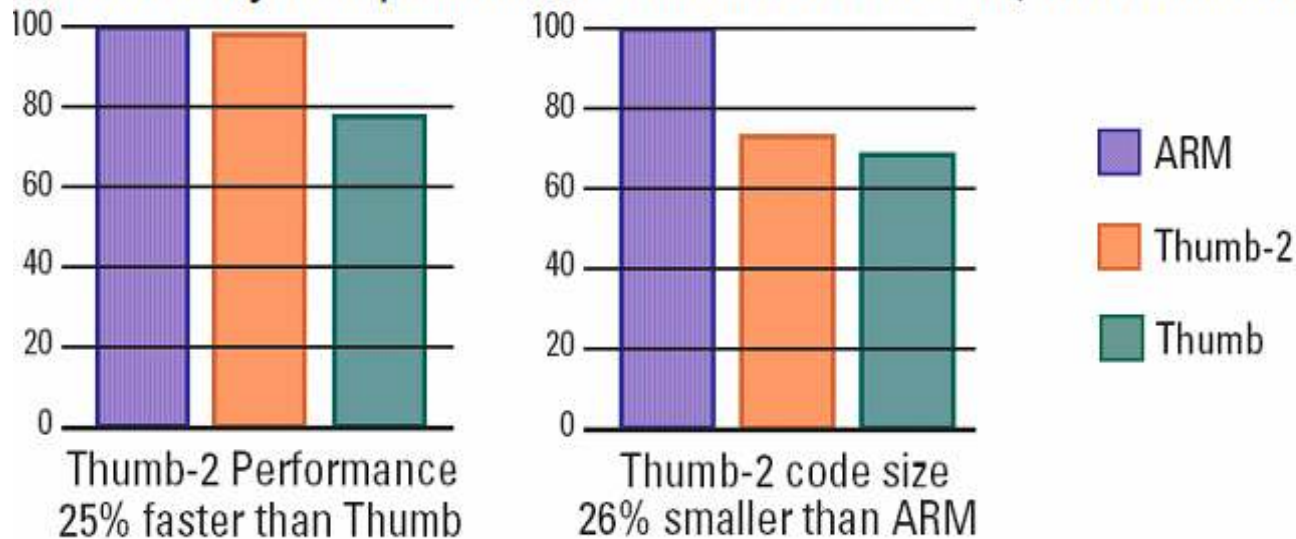
		Operations (privilege out of reset)	Stacks (Main out of reset)
	Handler - An exception is being processed	Privileged execution Full control	Main Stack Used by OS and Exceptions
	Thread - No exception is being processed - Normal code is executing	Privileged/Unprivileged	Main/Process

Utasításkészlet

A Thumb2 utasításkészlet

- Az ARM7, ARM9 processzorokhoz képest csak egy utasításkészlet a Thumb2
 - 26%-kal tömörebb, mint az ARM 32bites utasításkészlet
 - 25%-kal hatékonyabb, mint a hagyományos Thumb
 - Hardveres szorzás, osztás

Relative Dhrystone performance and code size for ARM, Thumb and Thumb-2

A Cortex M3 IF-THEN block

- Maximum 4 utasítást lehet blokkba zárni
 - IT<x><y><z> <cond>
 - <x><y><z>: lehet T:Then, E: else
 - <cond>normál feltételek: EQ: egyenlő, NE: nem egyenlő stb.

```
if (R0 equal R1) then {  
    R3 = R4 + R5  
    R3 = R3 / 2  
} else {  
    R3 = R6 + R7  
    R3 = R3 / 2  
}
```

This can be written as:

```
CMP    R0, R1        ; Compare R0 and R1  
ITTEE  EQ           ; If R0 equal R1, Then-Then-Else-Else  
ADDEQ  R3, R4, R5   ; Add if equal  
ASREQ  R3, R3, #1   ; Arithmetic shift right if equal  
ADDNE  R3, R6, R7   ; Add if not equal  
ASRNE  R3, R3, #1   ; Arithmetic shift right if not equal
```

A Cortex M3 IF-THEN block

- Maximum 4 utasítást lehet blokkba zárni
 - IT<x><y><z> <cond>
 - <x><y><z>: lehet T:Then, E: else
 - <cond>normál feltételek: EQ: egyenlő, NE: nem egyenlő stb.

```
if (R0 equal R1) then {  
  R3 = R4 + R5  
  R3 = R3 / 2  
} else {  
  R3 = R6 + R7  
  R3 = R3 / 2  
}
```

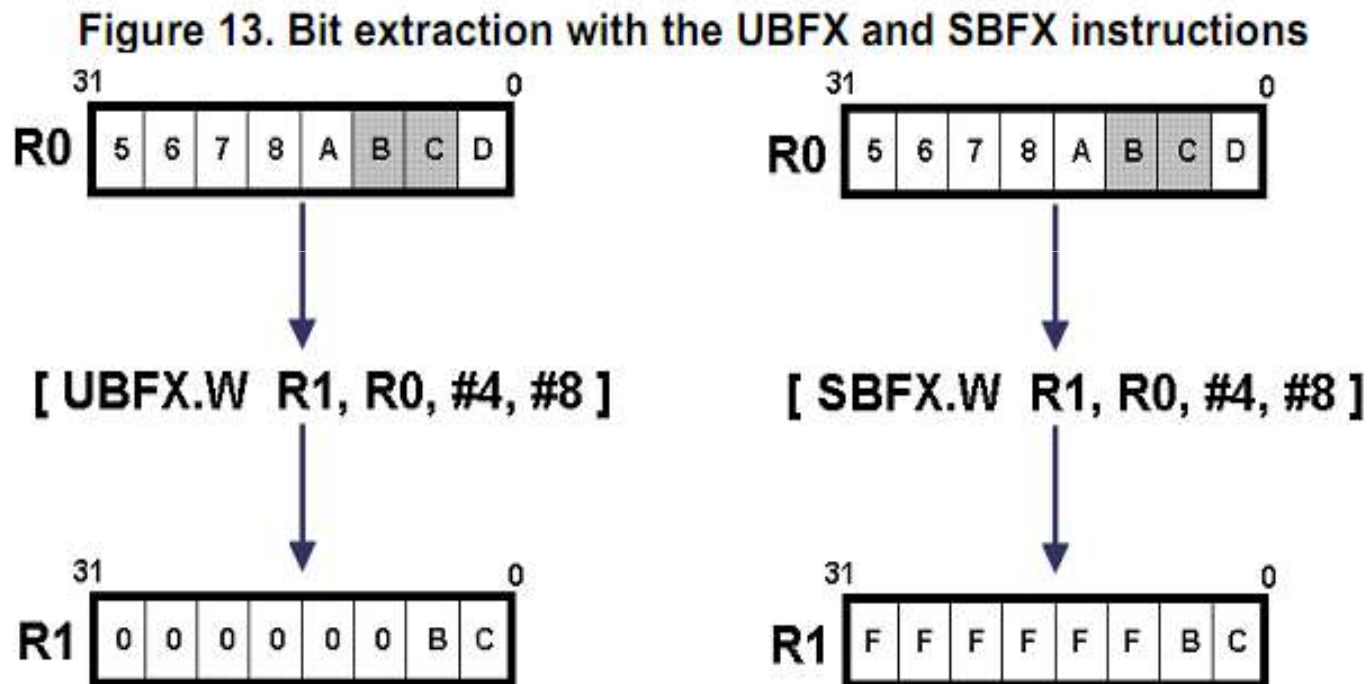
- Ha nem kell végrehajtani a blokkot akkor NOPként hajtódnak végre.
- Segíti a Pipe-Line kitöltését, nem kell üríteni újra tölteni az ugrások miatt.

This can be written as:

```
CMP    R0, R1      ; Compare R0 and R1  
ITTEE  EQ          ; If R0 equal R1, Then-Then-Else-Else  
ADDEQ  R3, R4, R5 ; Add if equal  
ASREQ  R3, R3, #1 ; Arithmetic shift right if equal  
ADDNE  R3, R6, R7 ; Add if not equal  
ASRNE  R3, R3, #1 ; Arithmetic shift right if not equal
```


Bitkinyerő utasítások

- UBFX (zero extend) és SBFX (sign extend)

Egyéb különleges utasítások

- Bit és byte sorrend felcserélés
- 64 bites adatok két regiszteres transzferje
 - Egy utasításként mozgathatóak
- Egy utasításos ugrótábla
- Előjeles, vagy előjel nélküli osztás

Belső perifériák

System Timer

- 24 bites lefelé számláló
- Egységesített rendszerszámláló a Cortex M3 core-ra épülő mikrovezérlőkhöz.
 - Elsősorban RTOS Heart-beat timer-nek szánták.
- Rendszer órajelről, vagy annak 1/8-áról mehet
- Három regiszter
 - Számláló
 - Reload
 - Status:
 - IT engedélyezés
 - Timer konfiguráció, Start stop

Cortex M3 Megszakítás kezelés

- ARM7, ARM9 két interrupt vonal
 - IRQ: Normál prioritású IT
 - FIQ: Fast IT saját regiszter blokkal
 - A vektoros megszakításkezelés gyártó specifikus
 - Nem volt determinisztikus az interrupt kiszolgálás: attól függött a megszakítás kiszolgálása, hogy éppen milyen utasítás hajtódott végre.
 - Az ARM7, ARM9 hardware-esen nem támogatta az ún. Nested IT-eket. (IT-t megszakító IT)
- A Cortex M3 megszakítás kezelője a fenti korlátokra próbál megoldást adni.

Cortex M3 NVIC

- Nested Vector Interrupt Controller
 - Gyártó független standard tartozék, ebből következően gyártó független interrupt struktúra.
 - Könnyű portolhatóság
 - A Thumb2 utasításkészlet több órajelig tartó utasításai megszakíthatóak, így az IT kezelés determinisztikus.
 - Nested interruptokat támogatja
 - Az STM32-n 16 prioritási szint van.
 - Bár az NVIC processzor független, az erőforrás használat minimalizálása miatt a processzor tervezők megszabhatják NVIC bemenő vonalainak számát.
 - Az NVIC képes: 1 nem maszkolható +240 külső periféria + 15 belső Cortex-es IT vonal forrást kezelni
 - Az STM32 43-at használ.

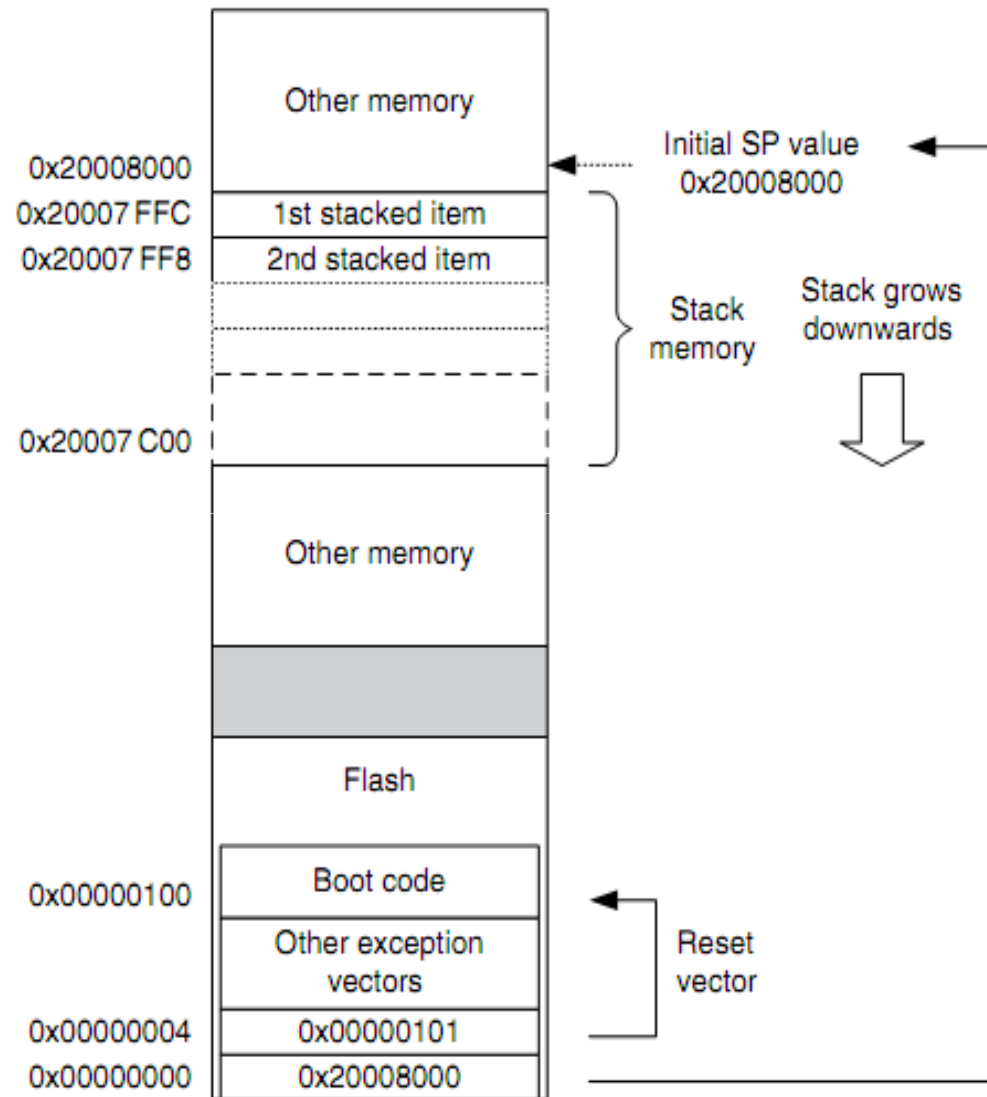
Az NVIC ugrótábla

- Az ugrótábla a címtartomány alján a 0x00000004-ről indul.
 - A 0x00000000-án a kezdő stack pointer van, hogy minél hamarabb lehessen C-t használni.

No.	Exception Type	Priority	Type of Priority	Descriptions
1	Reset	-3 (Highest)	fixed	Reset
2	NMI	-2	fixed	Non-Maskable Interrupt
3	Hard Fault	-1	fixed	Default fault if other handler not implemented
4	MemManage Fault	0	settable	MPU violation or access to illegal locations
5	Bus Fault	1	settable	Fault if AHB interface receives error
6	Usage Fault	2	settable	Exceptions due to program errors
7-10	Reserved	N.A.	N.A.	
11	SVCall	3	settable	System Service call
12	Debug Monitor	4	settable	Break points, watch points, external debug
13	Reserved	N.A.	N.A.	
14	PendSV	5	settable	Pendable request for System Device
15	SYSTICK	6	settable	System Tick Timer
16	Interrupt #0	7	settable	External Interrupt #0
.....	settable
256	Interrupt#240	247	settable	External Interrupt #240

Gyártó
specifikus

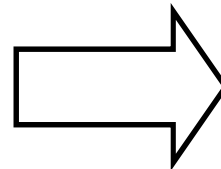
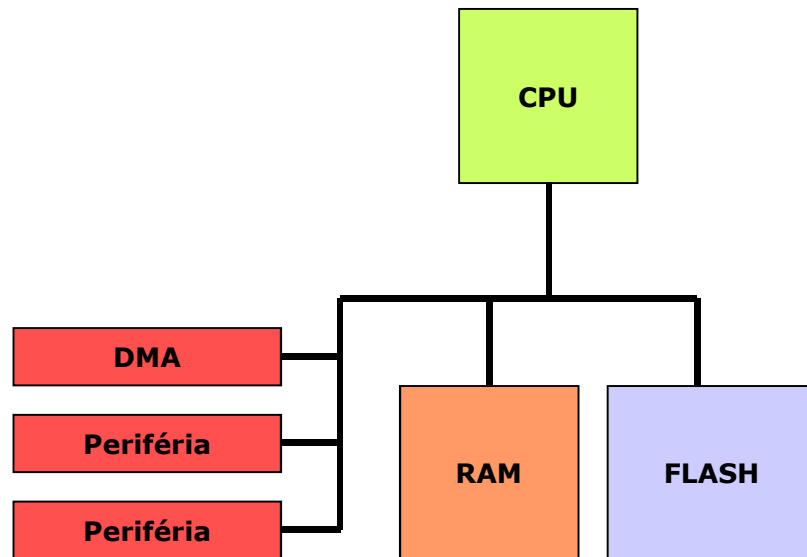
A reset utáni elindulás folyamata

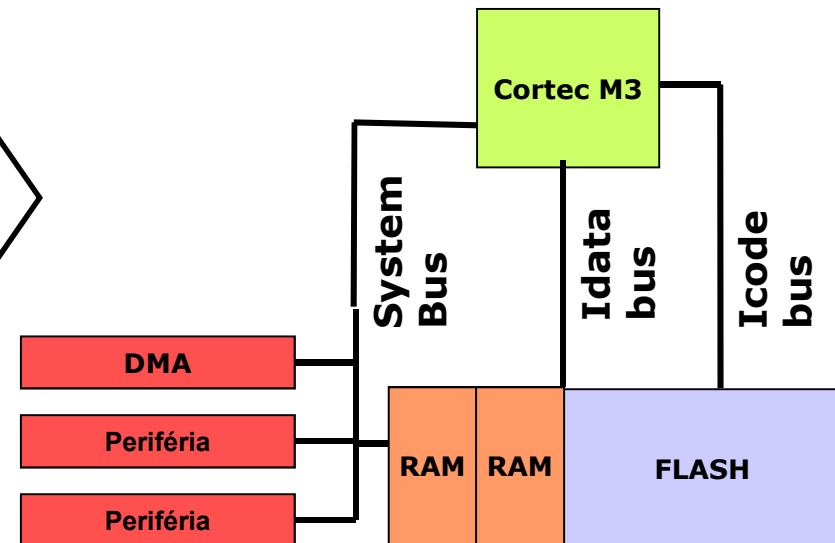
Busz elrendezés

Buszok

Neumann architektúra

Harvard architektúra

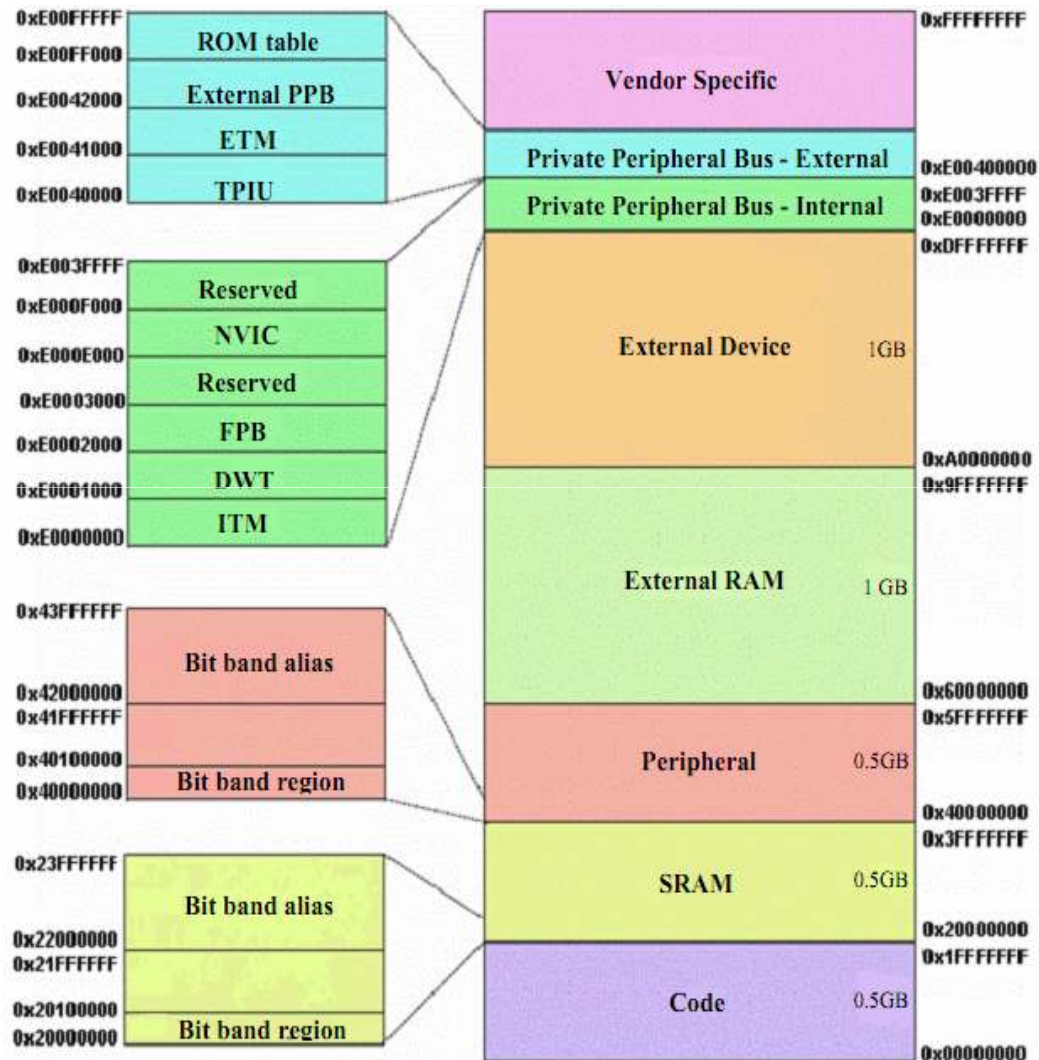

Memória elrendezés

A Cortex M3 memóriatérképe

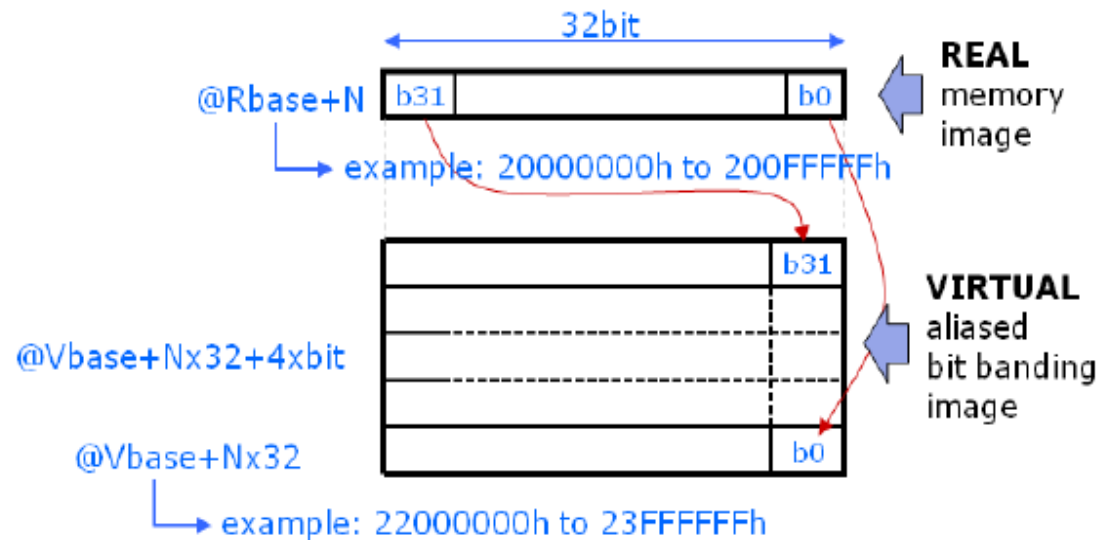
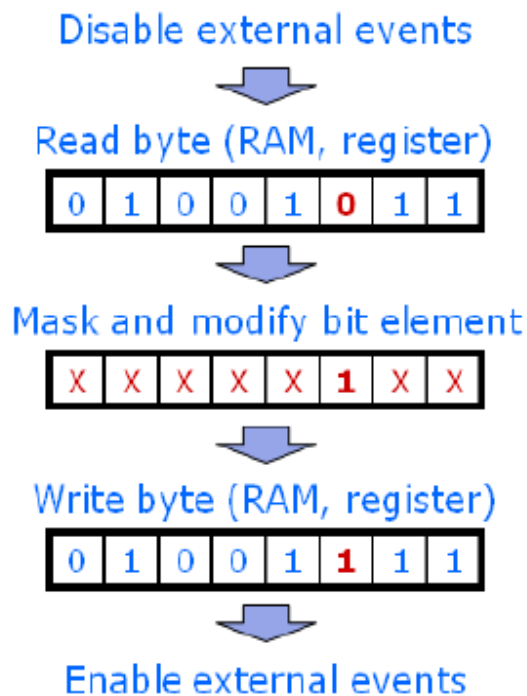
- Az ARM7, ARM9-es ellentétben itt pontosan specifikálva van az egységes memóriatérkép.
- 4 Gbyte címtartomány
 - 1 Gbyte Code és SRAM terület
 - 0,5 G Code terület optimalizálva az I-Code busz számára
 - 0,5 G SRAM terület
 - Code lehet az SRAM-ból is végrehajtva (lassabb)
 - 0,5 Gbyte On chip periféria
 - 2 Gbyte Külső memória és külső egységek
 - 0,5 Gbyte Cortex regiszterek és mikrovezérlő gyártó specifikus részek

Előre kiosztott memória tartományok

Bit banding

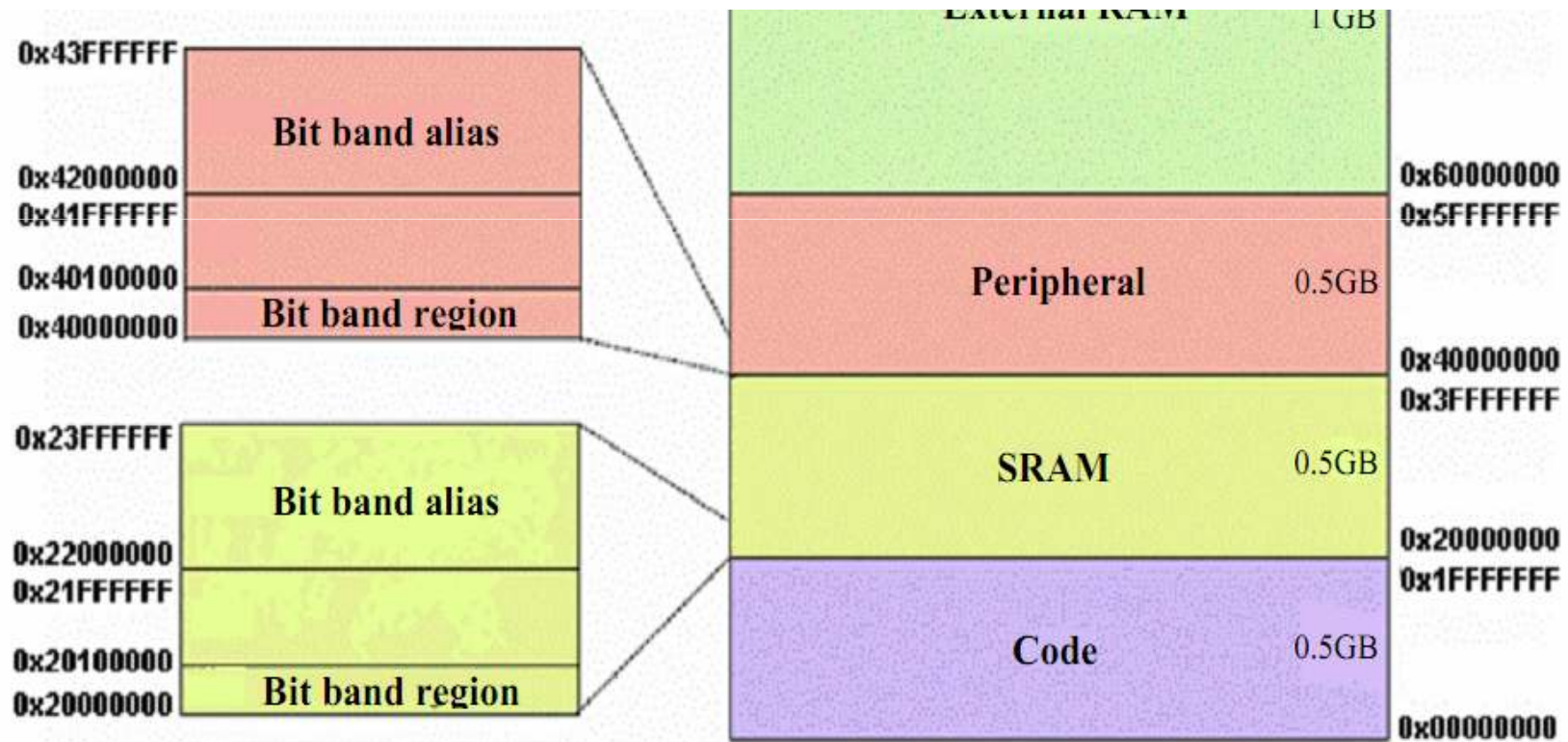
- Direkt bit vezérlés nincs szükség AND, OR maszkolásra

The bit banding technique allows atomic bit manipulation while keeping the Cortex-M3 CPU to a minimal gate count.

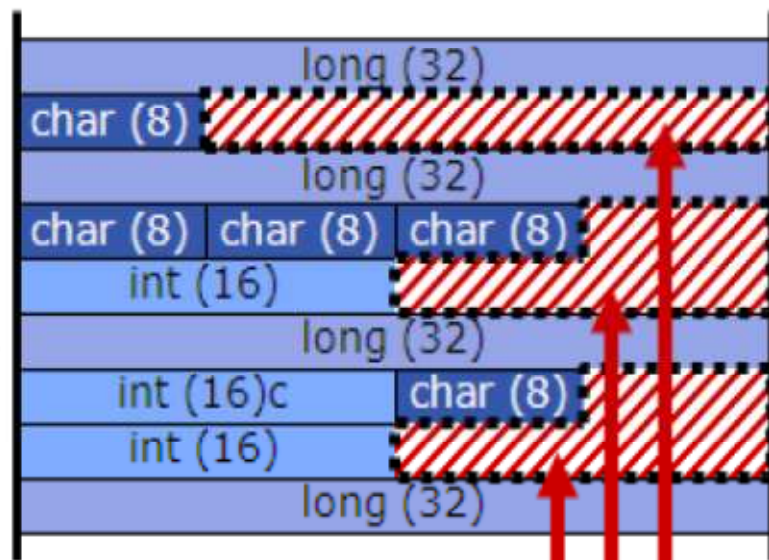
Bit band memória területek

- Az SRAM és a periféria blokk első 1Mbyte-ja
 - Nincs szükség többre

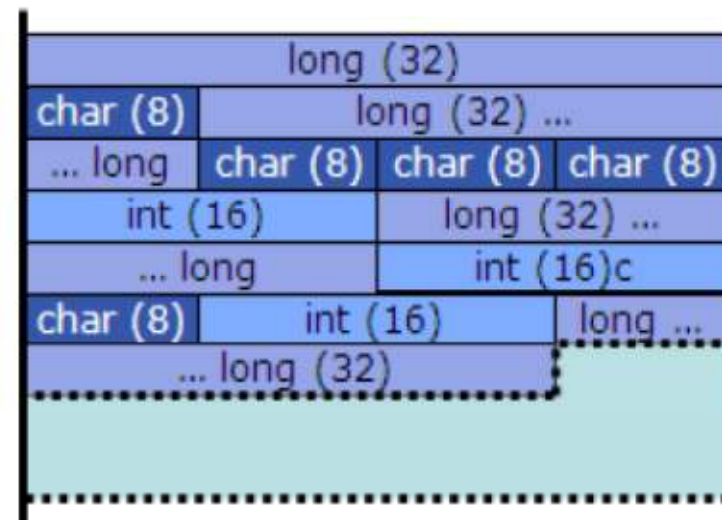

Alignment nélküli memória hozzáférés

- ARM7,ARM9 aligned (csak adott címeken kezdődhetnek), Cortex M+ non-aligned memóriakezelés
 - Kellemetlenségek (Vektor CCP), kihasználatlan terület

Unused (wasted) space

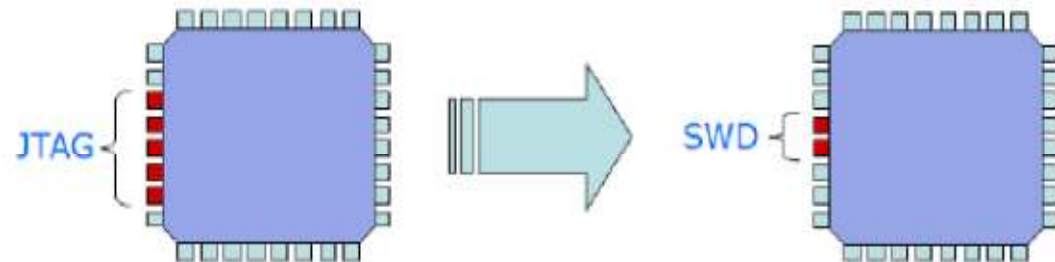
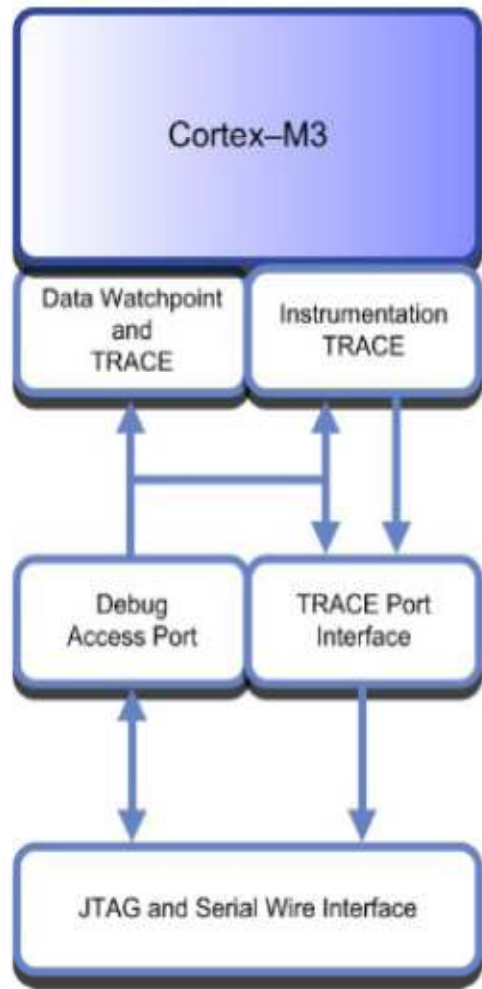

Egyéb specialitások

Alacsony fogyasztási módok

- Sleep mód
 - Processzor inaktív
 - Az NVIC egy része aktív így a processzor felébreszthető
- Sleep now
 - WFI utasítás: Wait For Interrupt
 - Powerdown-ba megy és egy megszakítás ébreszti fel.
 - WFE utasítás: Wait For Event
 - Periféria megszakítás vonal, ami felébreszti a processzort, de nem kell tényleges IT kiszolgálást csinálni, hanem a főprogram folytatódik
- Sleep on Exit
 - IT után rögtön visszaalszik megint, takarékos eseményvezérelt működés
- Deep Sleep
 - A Cortex M3 core jelzi a külső gyártó specifikus egységeknek, hogy menjenek energiatakarékos módba. Ilyenkor lehet a perifériákat és a PLL-t lekapcsolni.

Debug rendszer

The Cortex CoreSight debug system uses a JTAG or serial wire interface. CoreSight provides run control and trace functions. It has the additional advantage that it can be kept running while the STM32 is in a low power mode. This is a big step on from standard JTAG debugging.

Cortex M3 összefoglalás

Újdonságok az ARM7 maghoz képest

- NVIC és IT rendszer (Wake-up interrupt kontroller)
- System Timer
- Fejlesztett Debug rendszer
- Memória térkép
- Unaligned adathozzáférés
- Bit banding

ARM7, Cortex M3 összehasonlítás

Features	ARM7TDMI-S	Cortex-M3
Architecture	ARMv4T (von Neumann)	ARMv7-M (Harvard)
ISA Support	Thumb / ARM	Thumb / Thumb-2
Pipeline	3-Stage	3-Stage + branch speculation
Interrupts	FIQ / IRQ	NMI + 1 to 240 Physical Interrupts
Interrupt Latency	24-42 Cycles	12 Cycles
Sleep Modes	None	Integrated
Memory Protection	None	8 region Memory Protection Unit
Dhrystone	0.95 DMIPS/MHz (ARM mode)	1.25 DMIPS/MHz
Power Consumption	0.28mW/MHz	0.19mW/MHz
Area	0.62mm ² (Core Only)	0.86mm ² (Core & Peripherals)*

* Does not include optional system peripherals (MPU & ETM) or integration level components

ARM7, Cortex M3 összehasonlítás

Figure 1. Relative performance for ARM7TDMI-S (ARM) and Cortex-M3 (Thumb-2)

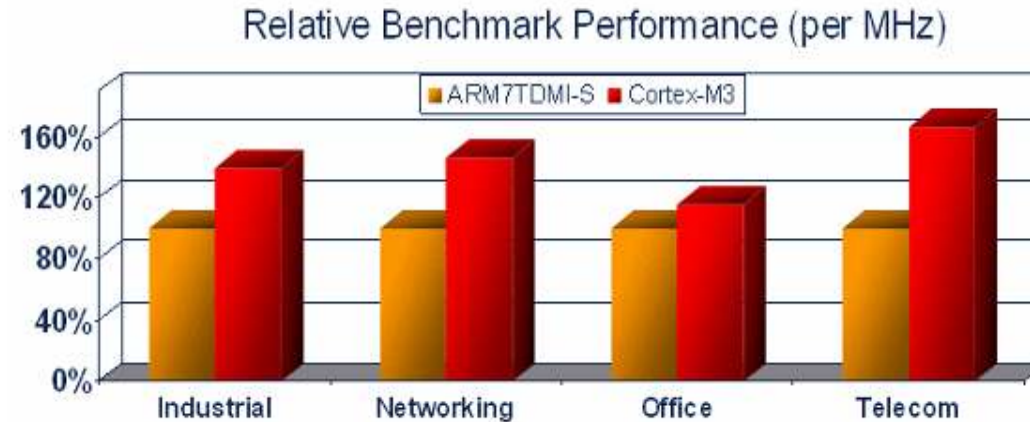

Figure 2. Relative code size for ARM7TDMI-S (ARM) and Cortex-M3 (Thumb-2)

